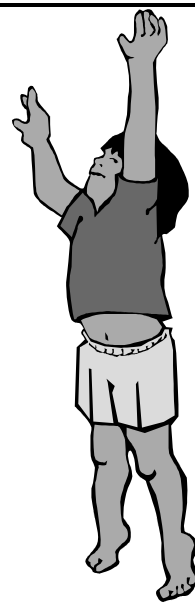

jaarprogramma

groep 1-2

schooljaar
2011 - 2012

HOE WORDT ER GEWERKT IN GROEP 1-2?

We werken vrijwel altijd rond een thema. Zo'n project duurt 3 tot 6 weken. Meestal halen we het thema uit de methode Schatkist. We vullen dit aan met activiteiten uit de methodes Moet je doen (tekenen, handvaardigheid en dramatische vorming), met liedjes en versjes en eventueel met werkbladen.

Ook de lessen verkeer en sociaal-emotionele vaardigheden proberen we binnen het thema in te passen.

U vindt de thema's voor het komende schooljaar op de volgende pagina.

De ouders ontvangen bij aanvang van het project een ouderbrief met daarin informatie over het thema en een brief met alle versjes en liedjes.

De ontwikkeling van elk kind wordt bijgehouden d.m.v. observaties en registraties van werken met ontwikkelingsmaterialen.

De ontwikkeling wordt getoetst d.m.v. de Cito-toetsen Taal voor kleuters en Ordenen en de Begrippentoets.

Daarnaast wordt er 7 keer per kleuterperiode een observatielijst van PRAVOO ingevuld. Deze observatielijst vormt de basis van het PRAVOO-kleuterrapport dat in november, maart en juni of juli wordt uitgereikt.

Aan de hand van de toetsen, observaties en rapporten wordt daar waar nodig actie ondernomen om de ontwikkeling van het kind extra te stimuleren.

Op de volgende bladzijden kunt u meer lezen over elk vak.

Groep 1-2.

Planning schooljaar 2011-2012.

Week 34: thema **Geboorte. Kriebelhaartjes en trappelvoetjes.** (Schatkist)

Week 35: " "

Week 36: " "

Week 37: " "

Week 38: " "

Week 39: " "

Week 40: thema **Helden.** (Kinderboekenweek.)

" **Bentje en de bruine beer.** (Project Rode Draad Bibliotheek)

Week 41: " "

Week 42: " "

Week 43: *herfstvakantie.*

Week 44: thema vervolg: **Bentje en de bruine beer.**

Week 45: thema **Sinterklaas. Feest in december.** (Schatkist)

Week 46: " "

Week 47: " "

Week 48: " "

Week 49: thema **Kerst.**

Week 50: " "

Week 51: " "

Week 52: *kerstvakantie.*

Week 1: *kerstvakantie.*

Week 2: thema **Winter. Vriendjes.** (Schatkist)

Week 3: " "

Week 4: " "

Week 5: " "

Week 6: " "

Week 7: " "

Week 8: *voorjaarsvakantie.*

Week 9: thema **Lente De boerderij.**

Week 10: " "

Week 11: " "

Week 12: thema **Lente Familie.** (Schatkist)

Week 13: " "

Week 14: " "

Week 15: thema **Lentekriebels**

Week 16: " "

Week 17: *meivakantie.*

Week 18: *meivakantie.*

Week 19: thema **Zomer. Buiten spelen.** (schatkist)

Week 20: " " " "

Week 21: " " " "

Week 22: " " " "

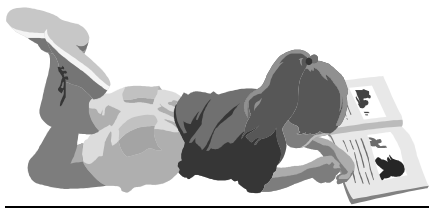
Week 23: " " " "

Week 24: " " " "

Week 25: thema **Vakantie.**

Week 26: " "

Week 27: *zomervakantie.*

Voorbereidend lezen, taal.

Voorbereidend rekenen.

Op onze school gebruiken we de methode **Schatkist**.

Schatkist is een methode die tot doel heeft de lees-, taal-, en rekenvoorwaarden te ontwikkelen en te stimuleren.

Dat gebeurt zowel mondeling als schriftelijk.

Bij de taalspelactiviteiten maakt men onderscheid tussen 2 soorten:

- ◆ Taalspelactiviteiten waaronder alle vormen van spreken en luisteren vallen zoals:
 - vertellen
 - navertellen
 - raadspelletjes
 - gesprekjes
 - woordenschatspelletjes

- ◆ Taalspelletjes waarbij het niet gaat om de betekenis van taal, maar om vormen van taal zoals:
 - Een kind moet een rijmwoord zoeken bij kat, dan gaat het niet om de betekenis van het woord maar om de klankvormen. Met name de twee eindklanken. Kat mat.
 - Of als je vraagt wat je vooraan hoort bij raam, moet het kind zich niet richten op de betekenis of de voorstelling van raam, maar op de klanken waaruit dit woord is samengesteld.
 - Het kunnen onderscheiden van korte en lange klanken is al een stuk moeilijker. Maar als daar nu en dan wat spelletjes mee gedaan worden ontdekken kinderen vaak plotseling waar het om gaat:

Door lange woorden in lettergrepen te verdelen (klappen, hakken of tikken) ontdekken kleuters dat sommige woorden maar een klap duren en andere twee of drie. Hebben zij dit eenmaal door dan is het niet zo moeilijk meer aan te geven welk woord het langste of het kortste is. Het verdelen van woorden in lettergrepen levert voor de oudste kleuters meestal geen moeilijkheden op, als men dit soort spelletjes maar regelmatig aan de orde stelt.

Veel moeilijker is het een gesproken woord in afzonderlijke klanken te verdelen. Losse klanken komen in de ervaringswereld van kleuters nauwelijks voor. Daarom is een aantal klankspelletjes erop gericht de kleuters in dit opzicht een beetje op het goede spoor te zetten.

Tenslotte wordt er aandacht gegeven aan letterherkenning. Omdat de leerkracht vaak de taalspelletjes begeleid met het opschrijven van letters en woorden vallen de verschillende vormen van de letters op en zal een kleuter op den duur al enkele letters gaan herkennen.

Dyslexieprotocol.

In November en in Juni kijken we in hoeverre de kinderen van groep 2 bovenstaande taalvormen al beheersen. We doen dat in het kader van het dyslexieprotocol, een unieke manier om mogelijke dyslexie al vroegtijdig te signaleren.

Bij voorbereidend rekenen is het doel op een speelse wijze onder andere de volgende rekenbegrippen te ontwikkelen.

- Rondom tijd: zomer, winter, lente, herfst / vroeg, laat / ochtend, middag, avond / zondag, maandag, dinsdag, woensdag, donderdag, vrijdag, zaterdag, zondag / januari, februari, etc. / vandaag, morgen, gisteren / eerst, laatst.
- Ruimtelijke oriëntatie: vooruit, achteruit, op, neer, heen en weer, voor langs, achter langs / binnen, buiten, op, onder, achter, voor, vooraan, achteraan, in het midden / hoog, laag, diep, ondiep, recht, krom.
- Vergelijken, sorteren, ordenen, meten, wegen, kort, lang, hoog, hoger, het hoogst, klein, groot, breed, smal, licht, zwaar, dik, dun, eerst, laatst, vol, leeg, warm, koud, vlug, langzaam, erbij, eraf.
- Tellen en getalbegrip: veel, weinig, meer, minder, meeste, minste, een, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht, negen, tien, elf, twaalf, eerste, tweede, derde, verdelen.

De ontwikkeling van bovengenoemde begrippen beperkt zich niet alleen tot de activiteiten met **Schatkist**.

In onze kleutergroepen is ook veel ontwikkelingsmateriaal aanwezig bedoeld voor de ontwikkeling van bovengenoemde rekenaspecten.

Zoals o.a.:

- Puzzels, lottospelen.
- Bouw en constructiemateriaal, wereldspelmateriaal.
- Kralen, logiblokken, mozaïek, weegschaal, gewichten, sorteerbouw-rekenset.

- En ook bij techniek.
Er is een doorgaande lijn van groep 1 t/m 8.
De onderwijsleerstof van techniek is voor groep 1 en 2 aangepast aan de methode Natuniek en de kerndoelen en sluiten aan op de leerlijn van Natuniek. Het is een uitdaging voor de kinderen met leuke opdrachten. De kinderen kunnen tijdens het werken met ontwikkelingsmateriaal vrij werken of met opdrachtkaarten van allerlei materialen, zoals constructiematerialen, techniekdozen enz.
Jaarlijks wordt er een bedrijf of winkel bezocht tijdens een thema of excursie.

SCHRIJVEN

We gebruiken de methode **Schrijfdans**.

Het voorbereidend schrijven gaat vooraf aan het aanvankelijk schrijven in groep 3.

Bij Schrijfdans bekijken we het schrijven vanuit een breed perspectief en leren we de kinderen schrijven vanuit hun eigen natuurlijke bewegingen met hun eigen "zwaai en draai". De basisbewegingen kunnen zich vanzelf ontwikkelen van grove naar fijne motoriek d.m.v. schrijfdansen.

In de bewegingsles die in de speelzaal of in de klas gegeven wordt, leren de kinderen op de **schrijfdans** grove en fijne motorische bewegingen die van belang zijn voor het leren schrijven. De dans doen de kinderen op muziek, liedjes of versjes.

Later gaan we op een eigen tafelkrijtbord de schrijfoefening maken.

VERKEER

We gebruiken de methode **wijzer op weg**.

Wat leren we het kind?

- Kleuren en vormen. Ze leren zien, opmerken en herkennen.
- Begrippen. Rechts/links, boven/onder, voor/achter, dichtbij/veraf.
- Voertuigen. Het leren kennen en onderscheiden van verschillende voertuigen en het leren kennen en onderscheiden van verschillende snelheden.
- Plaats. Iedereen heeft in het verkeer een eigen plaats. Elke verkeersdeelnemer heeft zich te houden aan een aantal afspraken en regels.

- Conflictsituaties. Botsingen, tegen elkaar oplopen. Hoe kun je ze voorkomen? Hoe kun je ze oplossen?
- Oversteken op de rijweg.
 - ❖ Met hulp: beschermde oversteekplaatsen, voetgangerslichten, verkeerslichten, brigadiers.
 - ❖ Zonder hulp: blijf steeds naar alle kanten goed uitkijken.

Omdat het belangrijk is dat het kind datgene wat hij leert toetst aan de praktijk gaan we indien mogelijk op straat in de omgeving van de school oefenen.

EXPRESSIE VOOR KLEUTERS

Hieronder vallen de lessen, drama, handvaardigheid, tekenen en muziek waarvoor we o.a. de methodes "**moet je doen**" gebruiken met de bijbehorende materialen.

Op de eerste plaats is het de bedoeling dat de kinderen plezier beleven aan de lessen en dat hun nieuwsgierigheid en hun fantasie geprikkeld wordt. Nieuwe stof sluit aan bij eerder behandelde stof en vooral bij kleuters is het belangrijk bepaalde onderdelen te herhalen. Vooral bij muziek beleven kinderen plezier aan liedjes die ze eerder geleerd hebben. Bij alle lessen is het belangrijk dat de kleuters voldoende ruimte krijgen voor eigen inbreng en ze de opdrachten kunnen uitvoeren op eigen niveau.

Bij drama wordt aandacht besteed aan het reageren op verhalen, prentenboeken, liedjes, versjes. Daarnaast wordt er een begin gemaakt met het inleven in verschillende personages en het spelen van diverse gevoelens. Bewustmaking van de mogelijkheden en beperkingen van het lichaam is een volgend doel.

Bij handvaardigheid leren ze onderscheid maken tussen vormen, vormen benoemen en ze zelf te maken.

Ook leren ze kenmerken van mensen, dieren en planten herkennen en functies van gebruiksvoorwerpen kennen en toepassen.

Bij tekenen leren ze kleuren onderscheiden en toepassen, kleuren mengen, lijnbewegingen maken en toepassen. Vlakken opvullen. Lichaamshoudingen en mensfiguren tekenen.

Bij muziek leren ze verschillen in maat (lang-kort, langzaam-snel, hard-zacht, hoog, laag) verschillen in klanken van geluiden, materialen, instrumenten.

Op woensdagochtend komt juf Hanneke muziekles geven.

BEWEGINGSONDERWIJS.

In de groepen 1 en 2 zijn spel- en bewegingsvormen elke dag in het programma opgenomen. Er wordt gespeeld op de speelplaats en in de speelzaal op school

In de speelzaal wordt gebruik gemaakt van allerlei soorten materialen zoals:

banken, klimrekken, duikelrekken, ballen, ringen, pittenzakken, etc. Daarnaast komen er verschillende soorten spelletjes aan bod, bewegingsverhalen en zangspelletjes.

Ook wordt er aandacht besteedt aan leren samenspelen en het leren omgaan met verlies en winst.

Voor deze lessen heeft uw kind een t-shirt, een korte broek en gymschoentjes nodig. Deze kunt u voorzien van naam, aan uw kind meegeven.

COMPUTER

Voor de computer hebben we verschillende programma's. We werken met **Spelen met de computer** en met **Schatkist met de muis**, omdat dat aansluit bij de Schatkistmethode die we gebruiken voor taal/voorbereidend rekenen. De computers die in de klas staan worden tijdens de lessen arbeid met ontwikkelingsmateriaal ingezet.

CATECHESE.

We werken met projecten die we samen met het team hebben gekozen. Het project wordt door alle groepen tegelijk uitgevoerd.

Aan het begin van een nieuw project krijgt u een ouderbrief mee naar huis over de inhoud van het project.

ZELFSTANDIG WERKEN

Zelfstandig werken is een werkvorm waarbij de kinderen individueel of in kleine groepjes met bepaalde activiteiten gedurende een bepaalde tijd bezig zijn.

Het is de bedoeling dat ze zelfstandig opdrachten uitvoeren zonder hulp van de leerkracht.

Het rode bordje geeft aan dat de leerkracht op dat moment niet komt helpen. Zo leert een kind om te gaan met uitgestelde aandacht.

De leerkracht heeft dan tijd beschikbaar om te observeren en extra hulp te bieden aan kinderen die dat nodig hebben.

Deze manier van werken wordt door de gehele school gehanteerd.

EMOTIONELE EN SOCIALE ONTWIKKELING

Al jaren besteden we op school aandacht aan sociaal emotionele vaardigheden.

Niet alleen om probleemgedrag te bestrijden en ongewenst gedrag te voorkomen.

Ook voor het optimaal functioneren van kinderen en het ontwikkelen van hun talenten zijn vaardigheden als luisteren, samen delen, vragen of je met iets van een ander mag spelen, op je beurt wachten, weten waar je goed in bent, ruzies oplossen en voor jezelf opkomen, onmisbaar.

We gebruiken ter bevordering van de sociaal-emotionele ontwikkeling de methode **Leefstijl**.

Voor groep 1-2 bestaan deze lessen uit 7 thema's:

1. Samen in de klas.
2. Praten en luisteren.
3. Dit ben ik!
4. Wat ik voel.
5. Mensen die belangrijk voor me zijn.
6. Samen spelen.
7. Zorgen voor jezelf.

In deze thema's wordt de nadruk gelegd op:

- Positieve groepsvorming en een prettige sfeer in de klas.
- Ontdekken waar je goed in bent en zelfvertrouwen krijgen.
- Omgaan met boosheid en leren ruzies zonder verbaal of lichamelijk geweld op te lossen.
- Het eigen maken van vaardigheden zoals leren luisteren, gevoelens uiten, de gevoelens van anderen begrijpen, nee zeggen en keuzes maken.
- Het voorkomen van ongewenst gedrag zoals pesten.

Het zijn lessen waarin we veel verschillende dingen doen: kringgesprekken, spelletjes, rollenspellen, tekenen, zingen enz. Leren doe je van elkaar, daarom zullen we veel samen werken!

Zorg op basisschool de Hil

Wij vinden het als team erg belangrijk om leerlingen uit te dagen op zowel cognitief als sociaal gebied. Dit betekent dat we hoge doelen stellen en deze proberen te bewerkstelligen. Het is natuurlijk niet zo dat alle leerlingen aan dezelfde doelen kunnen voldoen. Daarom bekijken we per kind wat haalbaar is. We spelen hier op in door instructie te geven op drie niveaus:

1. Er zijn leerlingen die een korte instructie krijgen en zelfstandig aan het werk kunnen. Zij maken vaak minder basisstof en krijgen vervolgens verrijkingsstof aangeboden.
2. De middengroep volgt de klassikale instructie en verwerkt vervolgens de basisstof zelfstandig.
3. Er bestaat ook in iedere groep een cluster met leerlingen die de basisstof niet zelfstandig kunnen verwerken. Zij hebben hier hulp bij nodig van de groepsleerkracht. Deze hulp krijgen ze tijdens de verlengde instructie. De leerkracht oefent de basisstof samen met de leerlingen in.

Dit instructiemodel vraagt heel wat organisatie van de groepsleerkracht. Om goed in beeld te hebben welke leerlingen de basisstof zelf kunnen maken, hier hulp bij nodig hebben of verrijkingsstof aan kunnen, schrijft de groepsleerkracht een groepsplan.

Het groepsplan bestaat uit een groepsoverzicht en plan. In het groepsoverzicht worden de volgende items ingevuld:

- de onderwijsbehoeften van iedere leerling (*bijv. heeft instructie nodig waarbij de leerkracht hardop denkt en voordoet of heeft leerstof nodig net op zijn niveau zodat hij of zij succeservaringen op doet*)
- prestaties op methode gebonden toetsen en CITO toetsen
- observaties/ kindkenmerken (*bijv. concentratieproblematiek, adhd, zit niet lekker in zijn of haar vel*)

Aan de hand van het groepsoverzicht wordt er een groepsbespreking gehouden met de IB-er (intern begeleider). De leerkracht en IB-er bekijken samen in welk cluster een leerling het beste geplaatst kan worden. Ze bekijken hiervoor de positieve en belemmerende factoren die beschreven staan in het groepsoverzicht. Ze bepalen vervolgens samen aan welke doelen ieder cluster werkt. De leerkracht stelt vervolgens het groepsplan op.

In dit groepsplan neemt de leerkracht het volgende op:

- in welk cluster iedere leerling zit (een groepsplan bestaat uit drie clusters)
- aan welke doelen er gewerkt wordt
- welke materialen of welke lessen uit de methode er nodig zijn om deze doelen te kunnen behalen
- hoe de leerkracht dit organiseert in de groep

Als het groepsplan klaar is brengt de leerkracht het in praktijk. Drie keer per jaar evalueert de groepsleerkracht het plan en volgt er opnieuw een groepsbespreking met de IB-er. Het groepsplan wordt dan bijgesteld.

Het kan zijn dat een leerling ondanks verlengde instructie toch moeite heeft met de leerstof. De IB-er en groepsleerkracht bekijken dan samen wat er gedaan moet worden. Het kan zijn dat er meer tijd besteed moet worden aan de leerstof, zodat de leerling meer kan oefenen om de leerstof eigen te maken. Het kan ook zijn dat er besloten wordt dat de leerstof te moeilijk is en dat de leerling in aanmerking komt voor een eigen leerlijn. Dit wordt altijd gedaan in overleg met ouders en kind. Ouders kennen hun kind het aller beste en kunnen daardoor goed inschatten wat zal werken en wat niet. Als er overleg heeft plaatsgevonden stelt de IB-er een ontwikkelingsperspectief op, waarin in kaart wordt gebracht wat het leerrendement is van de leerling en aan welke doelen er gewerkt gaat worden. De leerling werkt dan in de klas aan eigen leerstof en wordt binnen de groep begeleid door de leerkracht. Het ontwikkelingsperspectief wordt minimaal 2x per jaar bijgesteld. Dit wordt ook gedaan tijdens een groepsbespreking en/of leerlingbespreking.

We hebben op school ook leerlingen die (zo nodig) begeleid worden buiten de groep. Dit zijn de 'rugzakleerlingen.' Deze kinderen hebben een leerling gebonden financiering toegewezen gekregen, omdat zij een bepaalde stoornis of handicap hebben. Ook kinderen die langdurig ziek zijn komen hiervoor in aanmerking.

Door met regelmaat een groepsbespreking in te plannen volgen we de ontwikkeling op zowel cognitief als sociaal gebied van de leerlingen. We gebruiken hiervoor de informatie uit observaties van leerkrachten en verschillende leerlingvolgsystemen:

- CITO LVS -> op leergebied voor de leerlingen van groep 1 t/m 8
- PRAVOO -> algehele ontwikkeling van kleuters
- VISEON -> op sociaal emotioneel gebied voor de leerlingen van groep 3 t/m 8

De resultaten die voort komen uit de leerlingvolgsystemen worden met regelmaat geanalyseerd op leerling- groepsniveau en schoolniveau. Dit maakt het mogelijk om proactief te denken en werken (problemen voorkomen i.p.v. oplossen).

Verkregen gegevens over kinderen zoals; rapporten, observaties, oudergesprek-formulieren e.d. worden bewaard in de leerlingdossiers. De groepsleerkracht, IB-er en directie hebben toegang tot deze dossiers. De dossiers zijn voor ouders (op verzoek) ter inzage. De rapporten van de groepen 1 en 2 komen voort uit het digitale PRAVOO LVS.

